

اشاره:

تاریخ زندگی مرحوم علامه مصباح یزدی، بیان‌گر حساسیت ایشان در برابر جریان‌های انحرافی بوده است. هرگاه جریانی سعی در تحریف اسلام یا انقلاب اسلامی داشته است، ایشان هم‌چون رزمنده‌ای دلیر به میدان آمده، از مبانی اسلام و انقلاب دفاع کرده است. مرحوم علامه مصباح، معتقد بودند که ریشه‌ی انحراف را در همان ابتدا باید خشکانید و اسلام ناب و راستین را به ایرانیان و جهانیان شناساند. مرحوم آیت‌الله مصباح یزدی، در طول ۶۰ سال مجاهدت علمی، در مقابل انحرافات گوناگونی چون مارکسیسم، ماتریالیسم، لیبرالیسم، پلورالیسم، سکولاریسم و اعتقاد سیاسی اجتماعی آنان در جامعه ایستاد. از جمله برهه‌هایی که مرحوم آیت‌الله مصباح به دلیل ایستادگی علمی در برابر هجمه‌ها، با حق و کینه و دشمنی کوردلان زمان مواجه گردید در زمان تصدی اصلاح‌طلبان طی سال‌های ۷۶ تا ۸۴ بود که بارها توسط سلاح رسانه‌های معاندین، ترور شخصیتی شدند بنا به اظهار مطبوعات آن زمان، آیت‌الله مصباح خبرسازترین مرد سال ۱۳۸۰ در ایران بوده است.

مجاهدی استوار در سنگر مبارزه با انحرافات مدرن

هادی مجیدی

بسیج مردم است.
IMAM KHAMENI
FRIDAY PRAYERS
CENTER FOR MOBILIZING
PEOPLE

مقدمه

با پیروزی انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، مردم و جامعه ایران صرفاً با نظام ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی، که پایه آن بر ستم و بیداد، وابستگی به بیگانگان و نادیده انگاشتن حقوق ملت بود، وداع نکردند، بلکه با گفتمانی که مبتنی بر ترویج فرهنگ سکولار و ستیز با مذهب و نهادهای مذهبی و احیا و تقویت باستان‌گرایی ناسیونالیستی و... بود یعنی رژیم منحوس پهلوی نیز وداع کردند. این چنین بود که در تقابل این دو ایدئولوژی آشکارا اسلام‌گرایی غلبه یافت و با پیروزی انقلاب اسلامی این برتری رسماً در تاریخ معاصر ثبت گردید.^۱

ماهیت دینی و اسلامی انقلاب موجب شد به مرور زمان جریان‌های غیراسلامی چون جریان لیبرال، جریان چپ مارکسیستی و جریان التقاطی که هر کدام در تکاپوی تأثیرگذاری بر فرآیندهای سیاسی و ساخت دولت پس از انقلاب بودند، منزوی شده و از صحنه سیاست حذف شوند. با حذف تفکر ملی‌گرایی و لیبرالیسم از صحنه و حاکمیت کامل تفکر اسلامی و نیروهای حزب‌اللهی و خط امامی، اختلاف سلیقه‌ها در میان نیروهای انقلاب، دو جناح موسوم به چپ و راست را در جریان اسلامی پدید آورد. مجموعه‌ای از مسائل و تحولات سیاسی از قبیل: پایان یافتن جنگ، عزل آقای منتظری از قائم مقام رهبری، رحلت حضرت امام خمینی ره و انتخاب رهبر معظم انقلاب، تحولات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در دولت سازندگی، زمینه‌هایی برای تحول فکری در جناح چپ و همگرا شدن آنان با ملی‌گراها و لیبرال‌ها فراهم ساخت. پدیده دوم خرداد سال ۱۳۷۶ و ورود گفتمان اصلاحات و مسائل پس از آن، معلول این نوع تحول و همگرایی بود.

اصلاح‌طلبان گروه‌های چپ رادیکال دهه ۱۳۶۰ بودند که در تجدیدنظرهای سیاسی خود در اواخر همان دهه به سوی اندیشه لیبرالیستی تمایل نشان دادند. آن‌ها تحت تعالیم عبدالکریم سروش و با عذرخواهی از بازگان پس از درگذشت او، مسیر لیبرال شدن خود را هموار کردند. با کسب قدرت توسط اصلاح‌طلبان در سال ۱۳۷۶، آن‌ها خود را نولیبرالیست‌هایی معرفی کردند که اکنون به قدرت برگشته‌اند و تلاش دارند با اندیشه لیبرالیسم نو، جامعه و حکومت و دین را تغییر بدهند. در این دوره فضای رسانه‌ای و مکتوب کشور پر از مفاهیم لیبرالیستی شد و لیبرالیسم نیز تقدیس شد.

چگونگی شکل‌گیری این رخداد

چنان که گذشت با استقرار جمهوری اسلامی، فضای جامعه مدت‌ها تحت تأثیر گفتمان اسلام ناب محمدی قرار داشت به همین دلیل «ضدانقلاب» و به تعبیر حضرت امام خمینی ره «اسلام آمریکایی» از جامعه طرد شد. دفاع مقدس نیز این موضوع را تقویت می‌کرد. ولی پس از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ توسط جمهوری اسلامی و پایان یافتن جنگ، و ضرورت بازسازی کشور و شکل‌گیری دولت سازندگی و حضور

تکنوکرات‌ها در این دولت و حاکمیت آن‌ها و حتی برخی از دگراندیشان بر حوزه فرهنگ و سیاست کشور و ورود نسل دوم و سوم انقلاب به جامعه به تدریج تفکرات لیبرالیستی و اومانیستی در جامعه جان گرفت. تشکیل حلقه کیان و مرکز مطالعات استراتژیک در ریاست جمهوری دولت هاشمی به اتاق فکر این جریان تبدیل شد و در تداوم آن، این مسیر به تشکیل دولت اصلاحات انجامید.

گفتمان اصلاحات بر پایه «توسعه سیاسی و افتتاح فضای سیاست خارجی (تنش‌زدایی) و گسترش دموکراسی غربی متفاوت از مردم‌سالاری دینی استوار بود. بر اساس این گفتمان، دین و معنویت به دلیل غلبه نگاه سکولار باید به حاشیه رانده می‌شد. لذا تمام تلاش مسئولان در جهت آوردن دموکراسی غربی بر سر سفره مردم بود. البته این جریان هیچ‌گاه یک جریان معرفتی و سیاسی همگون و یکدست نبوده، بلکه دست‌کم کنشگران و حامیان اصلاحات، در دو طیف قرار می‌گرفتند.^۲

اول: طیف را «اصلاح‌طلبان سنتی» تشکیل می‌داد که عمدتاً از گرایش‌های چپ اقتصادی و اسلام‌گرایی به تفکر لیبرالی در حال نقل مکان بودند.

دوم: طیف «اصلاح‌طلبان سکولاریست» بودند که جریان افراطی و تندرو اصلاحات را تشکیل می‌داد و شامل احزابی از قبیل «جبهه مشارکت ایران اسلامی» و همچنین بسیاری از روشن‌فکران اصلاح‌طلب حلقه کیان می‌شد.

بر این اساس غایت اصلاح‌طلبی از نظر برخی از اصلاح‌طلبان معطوف به مفاهیمی از قبیل دموکراسی، جمهوریت و مشروطیت بود. با این بیان، کاملاً روشن می‌شود که مقصود از اصلاح‌طلبی و دموکراتیزاسیون، زدودن منشأ و خاستگاه دینی نظام سیاسی و نشان دادن تلقی عرفی و سکولاریستی به جای آن بود. ناگفته پیداست که این دیدگاه، کاملاً با آرمان انقلاب اسلامی و تفکر سیاسی امام خمینی ره در تضاد بود

اصلاح‌طلبان به منظور دست‌یابی به جامعه دموکراتیک و سکولاریستی مورد نظر خود، چاره‌ای جز استحاله ماهیت نظام سیاسی نداشتند. از این رو، به اقدامات ذیل مبادرت ورزیدند:

اول: تلاش کردند تا از انقلاب اسلامی، تفسیری دموکراتیک عرضه کرده و غایت انقلاب اسلامی را که اسلام و اجرای احکام اسلامی بود «دموکراسی» معرفی کنند.

دوم: نظریات سیاسی امام خمینی ره را یا تحریف و تفسیر به رأی کردند و یا آن‌ها را تاریخ‌مند و خاص شرایط اجتماعی و سیاسی دوره حیات ایشان معرفی نمودند.

سوم: اصرار ورزیدند که اصولی از قانون اساسی باید مورد تجدیدنظر قرار بگیرد.^۳

بدین‌سان، پر واضح است که پروژه اصلاح‌طلبی، «بازگشت به انقلاب» یا «تکمیل مسیر انقلاب» نبود، بلکه در حقیقت، منحرف ساختن نظام سیاسی و اجتماعی از مسیری بود که انقلاب اسلامی و امام خمینی ره ترسیم کرده بود. تفکر و

پروژه اصلاح‌طلبی، «بازگشت به انقلاب» یا «تکمیل مسیر انقلاب» نبود، بلکه در حقیقت، منحرف ساختن نظام سیاسی و اجتماعی از مسیری بود که انقلاب اسلامی و امام خمینی ره ترسیم کرده بود. تفکر و عملکرد اصلاح‌طلبان نه تنها در چارچوب اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی قرار نداشت، بلکه به واسطه آراء و عملکرد سکولاریستی اصلاح‌طلبان در دوره هشت‌ساله حاکمیت‌شان، انقلاب اسلامی متحمل ضربه‌ها و خدشه‌های دردناکی گردید.

عملکرد اصلاح‌طلبان نه تنها در چارچوب اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی قرار نداشت، بلکه به واسطه آراء و عملکرد سکولاریستی اصلاح‌طلبان در دوره هشت‌ساله حاکمیت‌شان، انقلاب اسلامی متحمل ضربه‌ها و خدشه‌های دردناکی گردید. طی این سال‌ها، با بهانه‌های مختلف، علاوه بر مبانی و اصول انقلاب، از جمله حکومت دینی، ولایت فقیه، قانون اساسی، استکبارستیزی، استقلال و...، ارکان و نهادهای قانونی نظام از رهبری و شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام گرفته تا سپاه و بسیج و صدا و سیما و شورای عالی انقلاب فرهنگی، در معرض شدیدترین تهاجمات سیاسی و مطبوعاتی جریان اصلاح‌طلبی قرار داشتند.^۶ معضل فکری اصلاح‌طلبان، اتکای مطلق آن‌ها بر نظریات علوم اجتماعی سکولار غرب بود.^۷ همین امر سبب دورافتادگی آنها از واقعیت‌های جامعه ایران و انقلاب اسلامی می‌شد.

بدون شک، در هیچ مقطعی از دوران پس از انقلاب اسلامی و شاید هم باصراحت باید گفت در پیش از انقلاب همچون سال‌های حاکمیت اصلاح‌طلبان، ارزش‌های فکری و رفتاری اسلامی و انقلابی مورد تهاجم واقع نشد.

در دوران اصلاحات مطبوعات زنجیره‌ای، کتاب‌ها، سخنرانی‌های عمومی، فیلم‌ها و تولیدات موسیقی از جمله ابزارهایی بودند که در راستای ضدیت با عقاید و احکام اسلامی و همسویی با فرهنگ و تفکر غربی به کار گرفته شدند. تعدد قرائت‌ها از دین، کثرت‌گرایی دینی، عرفان و معنویت بدون شریعت و دین، نسبیّت معرفت دینی، نسبیّت ارزش‌های دینی، تاریخ‌مندی برخی از احکام اسلام، تفکیک دین از سیاست، اومانیسیم، لیبرالیسم، راسیونالیسم، اسلام‌منه‌ای روحانیت، استبدادی بودن ولایت فقیه، تساهل و تسامح، ولنگاری اخلاقی، مخالفت با جهاد و شهادت‌طلبی و...، از جمله صدها مقوله متضاد با اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی بود که از سوی اصلاح‌طلبان بیان و تأیید و ترویج می‌شدند، و از سوی مسوولان فرهنگی دولت اصلاحات مورد حمایت قرار می‌گرفت. دستگاه عظیم رسانه‌ای نظام استکباری نیز با تمام تجربیاتی که کسب کرده بود و با استفاده از تمام شیوه‌های عملیات روانی از آن‌ها حمایت می‌کرد.

مقابله عمار انقلاب

اینجا بود که مرحوم آیت‌الله مصباح‌مقابل این جریان‌ات ایستاد. البته این ایستادگی که خدمت بزرگی به انقلاب و مردم بود، برای ایشان خیلی سخت گذشت و فشارهای زیادی روی ایشان وارد شد و مکرر مورد حمله جریان انحرافی قرار گرفتند. تاریخ زندگی مرحوم آیت‌الله مصباح، بیانگر حساسیت ایشان در برابر جریان‌های انحرافی بوده است. هرگاه جریانی سعی در تحریف دین یا انقلاب اسلامی داشته است، ایشان چون رزمنده‌ای دلیر به میدان آمده از مبانی اسلام و انقلاب دفاع کرده است. مرحوم آیت‌الله مصباح در این زمینه فرمودند: «والله برای بنده با این غصه‌هایی که انسان در جامعه می‌خورد، مرگ بسیار شیرین است، اگر کافر علیه انسان کاری انجام می‌داد، غصه نداشت؛ تحریف دین و تحریف خط امام علیه السلام به نام احیای آثار امام علیه السلام غصه دارد. مرگ برای ما چه ضرری دارد؟ ما را از این غصه‌ها نجات می‌دهد»^۸

پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، بیشتر مبارزان بر این باور بودند که در آغاز باید مبارزات سیاسی را پیش برد و بعد از پیروزی انقلاب به پالایش

فرهنگی جامعه برآمد. اما در این میان بزرگانی چون آیت‌الله مطهری و آیت‌الله مصباح یزدی، معتقد بودند که ریشه انحراف را در همان دوره مبارزه باید خشکانید و اسلام ناب و راستین را به ایرانیان و جهانیان شناساند. در این زمینه مرحوم علامه مصباح فرمودند: «اگر نگهبانی، آتش یا سیلابی را از دور دید؛ باید در همان نیمه شب فریاد بزند. هر چند که می‌داند مردم خواهند گفت: چرا در نیمه شب داد و فریاد می‌کنی؟ یا اینکه می‌داند به او ناسزا خواهند گفت و ممکن است حتی به او تهمت هم بزنند، اما وظیفه دارد برای نجات جان مردم و جلوگیری از ویران شدن خانه‌ها، مردم را هوشیار سازد»^۹

مرحوم علامه مصباح پیش از انقلاب اسلامی، خطر نفوذ مارکسیسم را گوشزد کرده بود. ایشان با تدوین کتاب‌ها و جزوات و تشکیل کلاس‌های نقد مبانی مارکسیسم، به گفتار خود جامه عمل می‌پوشاندند. همچنین با پرده‌برداری از سخنان برخی روشنفکران و نیز نقد نظریه «اسلام‌منه‌ای روحانیت» پرده از افکار شوم دشمنان اسلام و انقلاب برمی‌داشتند. حساسیت و قاطعیت ایشان در برخورد با این مسائل، چنان بود که گاه برخی از دوستان انقلاب نیز به ایشان اعتراض می‌کردند و ایشان را به نرمش در برابر مسائل پیش آمده سفارش می‌نمودند؛ اما استاد با عزمی پولادین، از مبانی دین مقدس اسلام و از اصول آن از جمله توحید، معاد و نبوت که در آن روز مورد هجومه التقاط‌گرایان بود، دفاع می‌کردند و در این راه از سخنرانی، مناظره، نگاشتن کتاب و مقاله و دیگر ابزارهای تبلیغی بهره می‌بردند و از توهین و تهمت و تهاجم احدی نمی‌هراسیدند. مرحوم آیت‌الله مصباح سال‌ها قبل از پیروزی انقلاب، «غرب‌شناسی» و شناخت تمدن غرب را در حوزه‌ها و مدارس اسلامی پایه‌گذاری کرده بود و در کنار شهیدان بزرگوار بهشتی و قدوسی، برنامه‌ی درسی تکمیلی برای آشنایی طلاب علوم دینی با دانش‌های مدرن و زبان‌های خارجه نوشته بود. مرحوم علامه مصباح در کنار شهید بهشتی، با اعتماد به نفس و استحکام علمی مثال‌زدنی، در اوایل سال ۶۰، در مناظره تلویزیونی رو در روی تنوریسین اصلی مارکسیسم قرار گرفت.^{۱۰}

در این دوره نیز جامعه ما شاهد تلاش مرحوم آیت‌الله مصباح یزدی، برای حفظ دستاوردهای انقلاب و مبارزه با جریان‌های انحرافی و پاسخ‌گویی به شبهات بود که به تحریف مبانی اسلامیت و جمهوریت نظام می‌پرداختند. با روی کار آمدن اصلاح‌طلبان و منتشر شدن دیدگاه‌ها و افکار آنها، مرحوم آیت‌الله مصباح به سرعت به هویت فکری، التقاطی و انحرافی آنها در زمینه برداشت‌ها و تفسیرهای دینی و سیاسی پی برد. از این‌رو، ایشان که همچون استاد شهید مرتضی مطهری از حساسیت بسیار زیادی در مورد ضرورت صیانت از مرزهای عقاید و تفکر اصیل اسلامی برخوردار بودند، به میدان کارزار ایدئولوژیک و نظری با اصلاح‌طلبان وارد شدند. حجم تلاش و مجاهدت فکری و فرهنگی ایشان در زمینه روشنگری اعتقادی علیه اصلاح‌طلبان آن چنان وسیع بود که به جرأت می‌توان گفت که در دوران حاکمیت اصلاح‌طلبان، هیچ‌یک از علمای طراز اول حوزه، هم‌سنگ با مرحوم آیت‌الله مصباح فعالیت نکرد. از آنجا که این روشنگری از منطق بسیار قوی و زبانی گویا و انتقان علمی برخوردار بود به همین دلیل، جریان مقابل به جای برخورد علمی ترور شخصیتی ایشان را در دستور کار خود قرار داد. و بیشترین میزان تبلیغات تخریبی و تحریفی و تحریمی اصلاح‌طلبان بر ضد شخصیت‌های انقلاب، بر روی ایشان

۲. سفرهای متعدد به نقاط مختلف کشور در این دوره و ایراد سخنرانی‌های روشنگرانه درباره تقاطع و نفاق معرفتی اصلاح‌طلبان.

۳. شرکت در مناظره تلویزیونی در سال ۱۳۷۹ با حجت‌الاسلام حجتی کرمانی که یکی از اصلاح‌طلبان هوادار رییس جمهور دولت اصلاحات و منتقد آیت‌الله مصباح بود.

۴. برپایی دوره‌های آموزشی سالیانه «طرح ولایت» برای دانشجویان که منجر به ارتقای معرفت دینی آنها می‌گردید و در آن، ایشان و جمعی از شاگردانشان به شبهات روشن‌فکران اصلاح‌طلب پاسخ می‌گفتند.

۵. انتشار کتاب‌های عقیدتی متعدد از سوی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی تثرت به قلم ایشان و شاگردانشان.

۶. انتشار هفته‌نامه پرتو سخن از سال ۱۳۷۷ که سنگر مطبوعاتی و رسانه‌ای شاگردان استاد بود و در آن، شاگردان ایشان به نقد مواضع و دیدگاه‌های دینی، فرهنگی و سیاسی اصلاح‌طلبان می‌پرداختند و در واقع، از زاویه نگاه تفکر اسلامی، به رصد ناراستی‌های فکری و بیراهه‌روی اصلاح‌طلبان مشغول بودند.

پی‌نوشت‌ها:

۱. برای مطالعه جامع درباره گفت‌وگوهای عصر پهلوی رک: حسین کچویان، تطورات گفتمان‌های هویتی ایران، تهران، نی، ۱۳۸۱
۲. حسین کچویان، کاندوکا در ماهیت معمایی ایران: جهانی‌سازی، دموکراسی‌سازی و جامعه‌شناسی سیاسی ایران، ص ۴۶.
۳. مهدی جمشیدی، «تحقیق جمهوری، تحدید جمهوری»، روزنامه رسالت، ش ۵۷۸۲، ۲ بهمن ۱۳۸۴، ص ۶
۴. عمادالدین باقی، جنبش اصلاحات دموکراتیک ایران، ص ۴۷۲
۵. بهمن اسماعیلی، انتخابات مجلس هفتم، ص ۳۹-۴۰
۶. حسین کچویان، کاندوکا در ماهیت معمایی ایران، ص ۵۰
۷. ابراهیم فیاض، «آرامش و ثبات: نتیجه احیای ارزش‌ها»، روزنامه ایران، ۸ اسفند ۱۳۸۶، ص ۱۳
۸. سخنرانی رهبری در ۱۹ تیر ماه ۱۳۷۹ در جمع کارگزاران نظام
۹. حاجی پور، چگونگی دگر دینی گفتمان اصلاحات، روزنامه شرق، ۱۳۸۲: ۶
۱۰. همان
۱۱. همان
۱۲. اخوان کاظمی، بهرام، آسیب‌شناسی گفتمان اصلاح‌طلبی، ۱۳۸۳
۱۳. همان
۱۴. مصباح، محمدتقی، در پرتو آذرخش، ۱۳۸۲، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی تثرت، ص ۱۲۰
۱۵. مصباح، محمدتقی، مباحثی درباره حوزه، ۳۸
۱۶. احسان طبری، در آن مقطع یکی از ۵ تنورسین برتر اردوگاه سوسیالیسم در جهان شناخته می‌شد.
۱۷. ر.ک. رضا صنعتی، گفتمان مصباح
۱۸. مصباح، محمدتقی، آذرخشی دیگر از آسمان کربلا، ۱۳۸۲، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی تثرت، ص ۶۳
۱۹. بیانات در دیدار دانشجویان بسیجی «طرح ولایت»، ۱۰/۰۶/۱۳۷۹
۲۰. بیانات رهبر انقلاب در دیدار با دانشجویان و دانش‌آموزان بسیجی، ۱۳/۰۶/۱۳۷۸

متمرکز شد، آن چنان که هیچ چهره‌ای به اندازه ایشان، مورد هجوم رسانه‌های مستمر و قبیله‌ای اصلاح‌طلبان و رسانه‌های نظام استکباری قرار نگرفت.^{۱۸}

مرحوم استاد خود درباره ابزارهای انحراف می‌فرمودند: «معاویه با استفاده از ضعف‌های فرهنگی، ضعف ایمان و ضعف شناخت توانست به وسیله سه عامل تبلیغ، تهدید و تطمیع مردم را به جهت دلخواه سوق دهد. امروز هم اگر کسی بخواهد جامعه اسلامی را از مسیر خود منحرف کند، ابزاری غیر از این سه عامل ندارد... ببینید امروز دشمنان اسلام در دنیا نسبت به اسلام چه می‌کنند. آیا از تبلیغات کم می‌گذارند؟ کدام افترا و تهمت است که نمی‌زنند؟...»^{۱۹} در برابر این هجمه‌ها و توهین‌ها از سوی اردوگاه اصلاح‌طلبان بود که مقام معظم رهبری همواره حمایت‌های صریحی را از مرحوم علامه مصباح یزدی به عمل آوردند. معظم‌له در مقطعی درباره ایشان فرمودند: «یک نفر مثل آقای مصباح یزدی مورد هجوم تبلیغاتی قرار می‌گیرد. حرف رسا و منطقی قوی و مستحکم هر جایی باشد آنجا را دشمن زود تشخیص می‌دهد. با مرحوم شهید مطهری هم همین گونه برخورد کردند.»^{۲۰} و یا در مقطع دیگری فرمودند: «بنده نزدیک به چهل سال است که جناب آقای مصباح را می‌شناسم و به ایشان به عنوان یک فقیه، فیلسوف، متفکر و صاحب‌نظر در مسایل اساسی اسلام ارادت قلبی دارم. اگر خدای تعالی به نسل کنونی ما، این توفیق را نداد که از شخصیت‌هایی مانند علامه طباطبایی و شهید مطهری استفاده کند، اما به لطف خدا این شخصیت عزیز و عظیم‌القدر، خلاص آن عزیزان را در زمان ما پر می‌کند.»^{۲۱}

برخی از کوشش‌های معرفتی و ایدئولوژیک مرحوم آیت‌الله مصباح در زمینه شناساندن تفکر التقاطی و ضداسلامی اصلاح‌طلبان به افکار عمومی عبارت بودند از:

۱. سلسله سخنرانی‌های «نظریه سیاسی اسلام»، «نظریه حقوقی اسلام» و «انقلاب اسلامی؛ جهشی در فرآیند سیاسی جهان» که در طول سال‌های ۱۳۷۷-۱۳۸۲ در پیش از خطبه‌های نماز جمعه تهران ایراد شدند. استاد در این سخنرانی‌ها به مناسبت‌ها و اقتضائات مختلف، به کج‌اندیشی‌ها و التقاط‌ها و انحراف‌های اعتقادی اصلاح‌طلبان تصریح می‌کرد و هویت فکری حقیقی آنها را افشا می‌نمود. مضامین سخنرانی‌های یاد شده آن چنان برای اصلاح‌طلبان گران و غیرقابل تحمل می‌آمد که بارها تلاش کردند تا این سخنرانی‌ها را تعطیل و از حضور ایشان در نماز جمعه، جلوگیری کنند. ناکامی در این باره و ناتوانی نظری اصلاح‌طلبان از مواجهه منطقی و فکری با ایشان، سبب گردید که به بی‌اخلاقی رسانه‌ای روی آورده و به تحریف و وارونه جلوه دادن افکار و آراء ایشان بپردازند تا شاید نگرش اجتماعی و افکار عمومی را نسبت به وی، منفی کرده و از قابلیت اثرگذاری ایشان بکاهند.

تاریخ زندگی مرحوم آیت‌الله مصباح، بیانگر حساسیت ایشان در برابر جریان‌های انحرافی بوده است. هرگاه

جریانی سعی در تحریف دین یا انقلاب اسلامی داشته است، ایشان چون رزمنده‌ای دلیر به میدان آمده از مبانی اسلام و انقلاب دفاع کرده است. مرحوم آیت‌الله مصباح در این زمینه فرمودند: «والله برای بنده با این غصه‌هایی که انسان در جامعه می‌خورد، مرگ بسیار شیرین است، اگر کافر علیه انسان کاری انجام می‌داد، غصه نداشت؛ تحریف دین و تحریف خط امام تثرت به نام احیای آثار امام تثرت غصه دارد. مرگ برای ما چه ضرری دارد؟ ما را از این غصه‌ها نجات می‌دهد.